

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

DIRECTOR: VASILE TODI

REDACTOR-ȘEF: ȘTEFAN TARJOC

Despre
împăcare

Împăcându-ne cu Dumnezeu, Iisus Mântuitorul ne-a arătat că trebuie să trăim în pace și cu semenii noștri. Împăcarea cu Dumnezeu presupune pacea pe pământ, iar aceasta este legată de bunăvoirea între oameni. Până la venirea Mântuitorului n-am priceput acest adevăr și de aceea istoria ne-a fost însângerată, iar isprăvile fără durată. Pentru aceea, grădina vieții umane a rămas pustie, iar popoarele mari și puternice, care au făcut istorie, au apus cu sunet. Ca o lege cumplită și neschimbată, s-a dovedit că neînțelegerea și vrajba dintre oameni se pedepsește cu pierrea.

✝ NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Lecțiile lui Max Demeter Peyfuss

Am scris de mai multe ori despre Max Demeter Peyfuss, fiindcă bărbatul era emblematic pentru generația lui Petre Stoica – o generație europeană născută în anii 60 a eliberărilor și a metamorfozelor. Și a teribilului an 1968. Era bun prieten cu mulți scriitori români ai generației 60, era foarte apropiat de Petre Stoica. Era fratele lui. Am întins cu Max dialoguri timișorene fiindcă era, prin rudele lui (și) timișorean. Întrebarea de baraj, care funcționa la fiecare întâlnire, era : nu există, în arhivele Mi-

tropoliei de la Timișoara, cărți de la Moscopole? Căuta urmele capitalei aromâne, oraș legendar care trebuia să-și perpetueze mesajul. A acestui Centru al lumii. A scris studii fundamentale despre Moscopole și despre aromâni – știa tot despre ei. Tot și încă ceva. Participa la întâlniri, congrese și, o perioadă, cred că și el stimula organizarea unor congrese ale aromânilor. Învățase vreo 22 de limbi și se răsfața în toate limbile Europei Centrale, ale spațiului sud-est european ca să descopere urmele fabulo-

POVATĂ
AROMÂNĂ

“Aforesit easte atel care
De-a lui Patrie dor nu are”

sei capitale. Percepția originarului, a acelor spații ale stră-străbunicilor dădea sens unei existențe exemplare. Nu doar la Catedră, nu doar la Universitate, ci în fiecare ieșire în lume Max Demeter ținea o splendidă lecție de istorie. De literatură, de istorie și de morală practică.

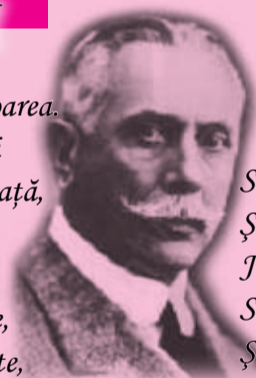
Cornel UNGUREANU

Poezii ai tuturor vremurilor

Duiliu ZAMFIRESCU

Călin, jitarul de la sat,
Cu pușca vecinic de-a spinare,
Era pe holde împărat
Și statul lui n-avea hotare.
În el tot câmpul se-ncredea,
Toți fluturii și toată floarea:
Sulfina, seara-l adormea

Și-l deștepta în zori cicoarea.
Odată, deșteptat în zori
De-acel miros de dimineață,
Își ridică ochii din flori
Și se uită peste fâneată.
Din pricina zilelor calde,
Mărica, zână printre fete,

IULIE

Se coborâse să se scalde
Ș-acum... se descingea de bete.
Jitarul nostru, năzdrăvan,
Se subții ca o șopârlă,
Ș-ascuns de-un ciot, de-un bolovan,

Se strecură până la gârlă...
Cuptior, cuptior, câte mai faci
Cu vinovata ta căldură!...
Noroc numai că poți să taci.
Așa și eu: streajă la gură.

“ODIHNIND” ÎN BIBLIOTECĂ

Început de mai; semicercul răsăritului se deschide hiperborean, iar cocoșii, prin tipăt, îl vestesc satului; sălășlitorilor lui. Se dezlănțuie natura: găgâie găștele; ciripesc rândunelele; țârâie greierii; nechează caii și mugetul vacilor îndemnate din urmă de stăpânii lor către pășunea așezării întregesc spectacolul începutului de zi, peste care liniștea lumii se așează apoi, încet, încet... La subțioara zilei, secundele miros a primăvară și gândul răzleț se furiează la brațul visului. În puține locuri de pe pământ, cele patru zeițe ale timpului - trecutul, prezentul, viitorul și... viața de apoi, hodinesc la vremea prânzului, laolaltă. Iubesc luna aceasta, luna în care se absolutează miturile; și îmi place să o

trăiesc, an de an, într-o margine de Banat imperial, acolo unde paradisul se bănuiește în umbra zilei. Ce frumoase povești de dragoste se pot închipui aici... În răstimpuri, triluri de nevăzute păsări, plutesc pe eșarfe largi de adieri răcoroase dinspre dealurile împădurite. Departe, tresaltă din somnul zilei, o fântână cu cumpăna înaltă, din băgrin – ca o pasăre cu cioc viclean – prăbușindu-și ciutura însetată peste luciul apei. Rotocol – ba diademă – în jurul ei, oameni asudați la ceasul nămiezii... Izolați de capitala țării lor, aici, ”nimeni nu o duce foarte singur”. Privindu-i, înțeleg altfel versetul din Evanghelia lui Ioan: ”Iisus, ostenit de călătorie, ședea lângă fântână”.

Vasile TODI

ANUL XVI
NR. 5 (195)

MAI
FLORAR

Tel. 0721.935.392 Fax: 021.519.9551
WWW.MAGAZINMR.RO MAĞAZINMR@YAHOO.COM

ISSN:
1453-2700

2010

CRIZA ECONOMICĂ NU IARTĂ! MILIARDARII AU NEVOIE URGENTĂ DE BANI ȘI RENUNȚĂ LA «JUCĂRIILE» DE LUX

Criza financiară care s-a abătut de peste un an asupra întregii lumi i-a forțat și pe bogătași să recurgă la soluții extreme pentru a face rost de bani. Pentru că nu mai au lichidități ca să-și finanțeze afacerile sau stilul de viață luxos, numeroși miliardari și-au scos la vânzare cele mai de preț avuții: avioane, insule private, castele sau iahturi, ba chiar și hoteluri. Revista americană Forbes a întocmit o listă cu cei care au fost forțați să renunțe la "jucării" ca să facă față crizei economice.

Abramovici și-a vândut iahturile!

Rusul Roman Abramovici e, fără îndoială, cel mai "suferind" dintre cei afectați de criza mondială. După ce averea sa a scăzut de la 11,7 miliarde de dolari la doar șase, Abramovici a ales să renunțe la "jucăriile" de lux, adică cele patru iahturi pe care le are: Pelorus, Ecstasea, Le Grand Bleu și Sussurro. Superbele ambarcațiuni au fost vândute recent, fiecare pentru o sumă în jurul a 100 de milioane de dolari.

Cedează un superhotel

Sergei Polonski era până de curând unul dintre mogulii imobiliarelor din Rusia, cu o avere de peste trei miliarde de dolari. Criza financiară l-a lovit în plin și, fiindcă nu mai avea nici un dolar în bancă, a fost nevoit să

Averea lui Abramovici a scăzut la jumătate

Pelorus este unul dintre cele patru iahturi pe care rusul a trebuit să le vândă

găsească rapid o soluție. Acum își vinde un hotel luxos din Antalya, Turcia, Sungate Port Royal Hotel, cu 200 de milioane de dolari.

Castelul Farcheville, unul din cele mai frumoase din Franța, a fost vândut de familia Blixseth

Edra și Tim Blixseth

SE DESPART DE CASTELUL DE VIS DIN FRANȚA

Soții Tim și Edra Blixseth sunt doi americani care până acum câteva luni erau deținătorii unei averi de circa trei miliarde de dolari. Bogăția lor provenea din nenumărate stațiuni și terenuri de golf exclusiviste, pe care le frecventau cei mai bogați oameni ai lumii. Criza economică i-a forțat să-și declare falimentul și, pentru a mai scăpa de datorii, cei doi au scos la vânzare castelul Farcheville, din Franța, și o insulă privată din Caraibe, care le erau cele mai dragi dintre avuții. Dacă pe castel cer suma de 57 de milioane de dolari, pentru insulă prețul de vânzare este 75 de milioane.

SE LIPEȘTE DE ECHIPA DE FOTBAL DIN ANGLIA

Fostul miliardar islandez Björgólfur Gudmundsson și-a pierdut averea de câteva miliarde de dolari într-o singură zi, când banca lui a fost naționalizată, anul trecut. Pentru a-și achita datoriile, el a scos la vânzare echipa de fotbal pe care o cumpărase în 2006, West Ham United, din Anglia. Cere pe ea nu mai puțin de 200 de milioane de dolari.

Și-a pus la bătaie avionul personal

Henry Samueli este un bogătaș american, cu o avere de 2,3 miliarde de dolari, care a făcut bani din telecomunicații. Însă acum șase luni, acțiunile sale au suferit o cădere devastatoare la bursă și a fost nevoit să pună la bătaie piese valoroase din averea sa. Pe lângă obiecte de artă, Samueli și-a scos la vânzare și avionul personal, un Gulfstream IV, pe care vrea nu mai puțin de 29 de milioane de dolari.

NU MAI POATE ȚINE VILA CU 105 CAMERE

Miliardarul indian Lakshmi Mittal, care are afaceri și în România - Mittal Steel Galați -, și-a cumpărat în urmă cu aproape doi ani cea mai scumpă reședință din lume, lângă Londra, în Anglia. "Updown Court" a costat circa 120 de milioane de dolari, iar acum, Mittal, pe care îl costă câteva milioane de dolari lunar întreținerea celor 105 camere, cere pe vila uriașă 139 de milioane. Proprietatea a fost scoasă la vânzare acum câteva luni, dar până acum nimeni nu s-a arătat interesat s-o cumpere.

Mittal nu-și mai permite să plătească milioane de dolari pe întreținerea uriașei reședințe de la Londra

PARADOXUL ZILELOR NOASTRE

“Paradoxul vremurilor noastre în istorie este că avem: clădiri mai mari, dar suflete mai mici; autostrăzi mai largi, dar minți mai înguste. Cheltuim mai mult, dar avem mai puțin; cumpăram mai mult, dar ne bucurăm mai puțin. Avem case mai mari, dar familii mai mici, Avem mai multe accesorii, dar mai puțin timp; avem mai multe funcții, dar mai puțină minte, mai multe cunoștințe, dar mai puțină judecată; mai mulți experți și totuși mai multe probleme, mai multă medicină, dar mai puțină sănătate. Bem prea mult, fumăm prea mult, Cheltuim prea nesăbuit, Rădem prea puțin, Conducem prea repede, Ne enervăm prea tare, Ne culcăm prea târziu, ne sculăm prea obosiți, Citim prea puțin, ne uităm prea mult la televizor și ne rugăm prea rar. Ne-am multiplicat averile, dar ne-am redus valorile. Vorbim prea mult, iubim prea rar și urăm prea des. Am învățat cum să ne câștigăm existența, dar nu cum să ne facem o viață, Am adăugat ani vieții și nu viața anilor. Am ajuns până la lună și înapoi, dar avem probleme când trebuie să traversăm strada să facem cunoștință cu un vecin. Am cucerit spațiul cosmic, dar nu și pe cel interior. Am făcut lucruri mai mari, dar nu și mai bune. Am curățat aerul, dar am poluat solul. Am cucerit atomul, dar nu și prejudecățile noastre. Scriem mai mult, dar învățăm mai puțin. Plănuim mai multe, dar realizăm mai puține. Am învățat să ne grăbim, dar nu și să așteptăm. Am construit mai multe calculatoare: să dețină mai multe informații, să producă mai multe copii ca niciodată, dar comunicăm din ce în ce mai puțin. Acestea sunt vremurile fast-food-urilor și digestiei încete; oamenilor mari și caracterelor meschine; profiturilor rapide și relațiilor superficiale. Acestea sunt vremurile în care avem două venituri, dar mai multe divorțuri, Case mai frumoase, dar cămine destrămate. Acestea sunt vremurile în care avem excursii rapide, scutece de unică folosință, moralitate de doi bani, aventuri de-o noapte, corpuri supraponderale și pastile care îți induc orice stare, de la bucurie, la liniște și la moarte. Sunt niște vremuri în care sunt prea multe vitrine, dar nimic în interior. Vremuri în care tehnologia îți poate aduce aceasta

scrisoare și în care poți decide fie să împărtășești acest punct de vedere, fie să ștergi aceste rânduri. Amintește-ți să-ți petreci timp cu persoanele iubite, Pentru că nu vor fi lângă tine o eternitate. Amintește-ți să spui o vorbă bună copilului care te venerază, pentru că acel copil va crește curând și va pleca de lângă tine. Aminteste-ți să-l îmbrățișezi cu dragoste pe cel de lângă tine pentru că aceasta este singura comoară pe care o poți oferi cu inima și nu te costă nimic. Amintește-ți să spui “TE IUBESC” partenerului și persoanelor pe care le îndrăgești, dar mai ales să o spui din inimă. O sărutare și o îmbrățișare vor alina durerea atunci când sunt sincere. Aminteste-ți să-iții pe cei dragi de mână și să prețuiești acel moment pentru că într-o zi acea persoană nu va mai fi lângă tine. Fă-ți timp să iubești, fă-ți timp să vorbești, fă-ți timp să împărtășești gândurile prețioase pe care le ai.

Octavian PALER

AMICUL ION

La vestitul doctor Costea
Vine Ion de la Copou:
- Bună ziua, domnu' doctor,
Mi-a intrat o țepă-n . . . ou!

Pacientul se dezbracă
Doctorul îl urcă-n pat
Și cu mare atențiune
Cercetează-n lung și lat.

Ia luneta
O fixează
Ia penseta
O flambează
Scoate țepa
Pensulează
Pune vata
Bandajează
Pune feșe
Și pansează
Scoală omul
Și-l așează.

Pacientu-achită taxa
Și apoi satisfăcut
Îi dă doctorului mâna:
- Bună ziua! - Vă salut!

Peste-un timp, aproape-o lună,
Vine amicul Ion din nou
- Uite, domnu' doctor, iarăși
Mi-a intrat o țepă-n ou!

Pacientul se îmbracă
Și achită taxa-n grabă . . .
Când, deodată, domnul doctor
Foarte curios, întrebă:

- Ia să-mi spui domnule drag
(Care vii de la Copou)
Cum se-ntâmplă că întruna
Îți tot intră țepa-n . . . ou?

- Mă iertați, domnule doctor,
A răspuns omul, “solemn”,
Dar nevastă-mea e șchioapă
Și-are un picior de lemn.

Ion PRIBEAU

Fii DRĂGUȚ!

Alo ! Gigi ? Ce faci, mă, n-ai plecat ? Hai, măi băiete, că e târziu, încep să vină musafirii. Auzi, ai luat tot ce trebuia ? Sarmalele . . . Să fie calde, ca să nu mai pierdem vremea . . . Nu pune oala în sacoșă de plastic, că se topește și se-ntâmplă naibii vreo nenorocire, le aduni de pe asfalt . . . Și casetofonul . . . Nu-l uita, că mai faci un drum. Dimineața mai punem un Gică Petrescu, o Romica Puceanu . . . Auzi, măi, tu n-ai niște murături măi ca lumea, că știu că te pricepi. Așa, gogonele, gogoșari, țelină . . . Pepenași ai? Bravo! Ia cât mai mulți, surpriza serii. Bine, măi, dă-i bătaie. Pa! Alo, stai așa! Măi, Gigi, îți spun o chestie feroasă, cazi pe jos. Nu ne-a ieșit piftia. Nu i-a pus nevasta-mea suficientă gelatină și nu s-a închegat. E sleită. Aveți voi ceva în acest sens? Atunci ia două platouri, să fie . . . Bine, mă, mersi, ești un drăguț, da-i bătaie, pa! Pai ia și tu un taxi. E greu, cred și eu, nu incerca la telefon, stai în stradă și faci cu mâna . . . Poate găsești o ocazie particulară . . . Mă, scuza-mă, dar nu pot să scot mașina din garaj pe vremea asta, tu știi că din noiembrie o pun la iernat și-o scot în aprilie . . . Hai că te descurci tu. Pa! Măi, scuza-mă, uitasem să te întreb de vin. Ai ceva special? Păi, varu-ăla al tău de la . . . Aha! Saracu . . . De, lacomia. Atunci ia d-ăla înfundat de la alimentară. La chil. Sec. Vreo zece, maximum cinșpe. Hai, pa! Nu te întreb de bani, că știu ca ai, slavă Domnului, te descurci, nu te întreb cum . . . Alo! Măi, nu da drumul la taxi, că poate dai o fugă până-n Pitești, ca s-aduci o matușă. N-o cunoști, e o tipă simpatică, haiosă foc, ne face program . . . Auzi, știi ce zice nevastă-mea? Ca la anu' să facem revelionul la voi. Aveți mai mult spațiu, nu deranjăm vecinii . . . În sfârșit, chestia asta o discutăm la noapte, c-avem timp. Dă-i bataie! Pa! Alo! Gigi! Mă, fii tu drăguț și fă un ocol pe la “Rechinul”, cică au salam, de urs, de rechin, de veruță . . . Da, și de Woody . . . Hai că ești simpatic, ai umor. Dă-i bătaie! Pa! Alo! Alo! Bravo! A închis! Și-am uitat esențialul: să-i zic s-o ia și pe nevastă-sa. Altfel cine-o să spele vasele?

Ion BĂIEȘU

ZI DE FRUMOASĂ SĂRBĂTOARE

În data de 20 mai a.c., la Casa de Cultură a orașului Buziaș a avut loc gala de decernare a premiilor anuale, oferite de Asociația Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric și Trustul de Presă Magazin. Premiile au fost înmânate de președintele Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, domnul Vasile Todî, al cărui discurs și prezentare a premiilor le publicăm mai jos.

Prof. Marius MATEI

Onorat public, distinși invitați, vă amintiți, desigur, paradoxul din Cervantes: "alerg prin temniți după libertate". Astfel trăiesc jurnaliștii, dar mai ales acei jurnaliști strănși și dintr-o firească nevoie de protecție spirituală, la 10 aprilie 2009, în Asociația Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric. Ei, truditarii hârtiei, s-au ales în templul neamului lor din clipa în care au aflat de ce primele cuvinte din Biblie încep prin a afirma existența cuvântului. Ei nu fac parte din rândul acelor năimiți la mari trusturi de presă, pe care auzindu-i vorbind și aerul se înroșește. Ei slujesc și vor sluji, fără nicio răsplătă materială, omului simplu și curat ca o odaie de oaspeți, și niciodată

politicianului care se nerușinează în public. Cel dintâi, îi binecuvântă, celălalt, râde de dânșii pentru neputința lor îngerească, de a înțelege că sunt și trăiesc printre noi înși care cred că agonisind averi imense vor putea pune stăpânire pe pământ. Dar poate cineva să pună stăpânire pe pământ? Poate omul să pună stăpânire pe stânci? Pe arbori? Pe păsări? Pe munți? Pe propria lui inimă? Nefericiții arghirofili, în goana lor abominală după deșarta avuție, nesocotesc avertismentul benevol al jurnaliștilor, care mereu ne arată că țara asta a început să semene cu un tablou semnat de Breugel, cu niște orbi care merg înainte și dau într-o groapă. Curios e că cei care n-au căzut încă stau cu mâna întinsă și înaintează încrezători, orientându-se după cel din față, care la rândul-i se va prăbuși...

Iubiți prieteni, Asociația Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric nu are niciun fel de sprijin material, și tocmai din acest motiv premiile ei au greutate; fiind acordate dincolo de orice interese, și impuse numai de valoarea celor care le vor primi. Puținii ei sponsori, sunt ca bănuțul văduvei, cu care se cumpără și pește pentru masa săracilor, dar și un bilet pentru Rai. Distins auditoriu, spunea Vlahuță la un moment dat, citat preluat și de Grigore Caraza ca moto la zguduitoarea sa carte, "Aiudul însângerat": "Îi trebuie nemului acestuia o generație care să se jertfească o generație de viteji și de patrioți până la nebunie. În toate timpurile au fost căutați oamenii de treabă, dar niciodată n-am avut mai mare nevoie ca acum de luptători hotărâți, de oameni vrednici și de caracter pe care să nu-i abată nimic din drumul lor"... Noi am găsit asemenea oameni, și pofindu-i sus "pră bină", pentru a-i premia, ne onorăm onorându-i și cu aplauzele dumneavoastră. Vă mulțumesc și îl rog acum pe părintele Vasile Suci, vicepreședintele Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, să binecuvinteze adunarea noastră.

❖ Vom începe - și vă asigur - că ordinea este absolut aleatorie, cu un nume frumos ca un curcubeu aruncat peste Țara Banatului, care pentru felul măiastru prin care ne-a readus colindele acasă în vremea păgânismului, primește diploma și placheta de excelență: maestrul Diodor NICOARĂ!

După un asemenea artist, orchestra Ansamblului "Izvoarașul", condusă de un virtuos instrumentist - Gheorghe Jorz, va deschide cu o compoziție instrumentală, spectacolul pregătit special pentru această Gală de directorul Casei de Cultură a orașului Buziaș, profesor Liliana Savu-Badea. E bine că aplaudați numele acestei artiste, pe eforturile căreia sprijină și activitatea Ansamblului Folcloric "Izvoarașul".

❖ Un om pe care îl bănuiesc instalat în certitudini, a îngrijit cu o răbdare de bănățean bucurându-se de iorgovanul înflorit în vorețul casei sale, o carte despre care am scris la apariția ei, că veșnicește între copertele sale istoria Banatului de pustă: Dinu BARBU, poetul și scriitorul Dinu Barbu!

❖ A deschis porțile la "Radio Timișoara" înainte de a cădea comunismul la București, și de atunci, își păstrează neclintită convingerea-onorantă pentru dânsul, dar și pentru lumea jurnaliștilor căreia îi aparține, că un adevăr păgubitor este preferabil unei minciuni folositoare. Director la "Radio Timișoara", Mihai ANGHEL!

Mihai Anghel promovează la "Radio Timișoara", cântecul popular românesc autentic. Cât poate și el în vremuri de urgie antiromânească. O mare interpretă a cântecului popular a venit astăzi, la rugămintea mea - și îi mulțumesc aici și acum - să ne înfrumusețeze cu glasul său aceste ceasuri de sărbătoare a spiritului: Liliana Savu-Badea!

❖ O tânără jurnalistă, profesionistă prin vocație nu prin statut, coordonează o echilibrată și frumoasă gazetă, a unei la fel de frumoase comune: Andrada

CĂDARIU, de la revista "Lumina" a localității timișene Ghiroda.

❖ Orgoliul la acest foarte tânăr publicist, se manifestă sub forma modestiei. Dar nu pentru aceasta îl premiem noi astăzi; ci pentru talentul său. Bogdan TĂMAȘ, redactorșef, al revistei "Medveșanul".

❖ În satul omului care urmează să primească Diploma și Placheta de Excelență din partea Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, eu am fost al doilea machedon care am intrat. Cel dintâi, stăpânul aceluia loc, a fost baronul de Chizdia, George Simeon Sina, cel mai bogat om din imperiul Austro-Ungar, după împărat. Este un om cu un caracter frumos, ca dealurile satului său, văzute în albăstrimea zării. Pentru ce îl premiem? Citez din motivația juriului: "Pentru felul în care a îngrijit ca istoria satului său bănățean - Coșarii - să se așeze în lumina nemuririi, grație unei monografii salvatoare". Nicolae IGNEA!

❖ Frumos ca un prinț înobilat în legendă, posesorul unui glas ca un curcubeu de stări, artistul care va primi diploma și placheta de excelență pentru întreaga și frumoasa sa carieră, poarta un nume care în graiul fraților din sudul Dunării, inchipuie floarea de nalbă: Tiberiu CEIA!

❖ De la Heliade Rădulescu încoace s-a statornicit, în cultura românească, un principiu sacru, și anume: să critici opera nu să ataci omul care a scris-o. Domnul pentru care s-a pregătit diploma și placheta de excelență nici nu atacă și nici nu critică. Domnia sa slujește cultura Banatului, convins - întru cinstea sa și norocul culturii de la această margine de țară - că fără cultură oamenii cresc strâmb. Numele său, aici pe pământul Banatului istoric, are rezonanță imperială: Răzvan HRENOSCHI!

❖ Un sfat de la un foarte important scriitor român: "Dar dacă ar fi să fie, ferească Domnul, cândva, sigur că va fi, aș lăsa oamenilor următoarele cuvinte: ascultați șuietul brazilor, freamătul paltinilor, miroșiți floarea de salcâm și fiți atenți când vuisse Dunărea, când bate vântul, când tună și, mai ales, când inima oamenilor plânge. Să nu vă fie rușine de oamenii care plâng, pentru că inima vorbește mai mult decât gândul. Nu știu câți dintre noi găsim puterea, de a urma duioasă povață fănușiană, dar cel care și-a pus sufletul temelie pentru trăinicia folclorului adevărat, a atins această bucurie. Pentru omul care a salvat demnitatea Ansamblului Profesionist de Cântece și Dansuri „Banatul” din Timișoara, am semnat cu plăcere diploma și placheta de excelență. Ciprian CIPU!

❖ De la întâia festivitate de acordare a premiilor anuale ale Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, am hotărât ca în fiecare an să fie premiat un scriitor din afara hotarelor bănățene, pentru a înțelege și acei frați ai noștri, care ne silesc să-i numim mitici, că în Banat se trăiește frumos, pentru că în Banat se prețuiește valoarea. "Premiul Președintelui" din acest an îi revine unui istoric, trăitor în acel colț de Asie, cum numea Nicolae Iorga, Dobrogea, pentru romanul său închinat revoluției române din 1989. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, Nicolae CUȘA!

❖ L-am numit odată, în scrisul meu, voievodul teatrului din Banat. Dacă s-ar fi născut pasăre, ar fi fost un "vultur mândru, rege al culmilor cărunte". Nu a primit "UNITERUL", pentru că - zic eu, nu se pot premia instituțiile între ele. Se acordă astăzi diploma și placheta de excelență pentru întreaga sa carieră teatrală, artistului Vladimir JURĂSCU!

❖ Doamnelor și domnilor, se înfioară de nostalgie clipa, când întâlnirile calde, se apropie de sfârșit. Ca în fiecare an, titlul de "Primarul Anului" se va acorda la doi edili, care prin grija

pe care o acordă culturii în asezările pe care le reprezintă, dovedesc cu prisosință că bănățenii au reflexe culturale.

Din Carașul unde se-nfioară văzduhul de cântec, a fost ales "Primarul Anului 2009", conducătorul administrativ al orașului Oțelu Roșu, domnul Simion Simi IANCU! Cel care este invitat pe scenă pentru a-i înmâna Diploma și Placheta de Excelență, este însuși președintele Comisiei pentru Cultură, Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului Județean Timiș, domnul Sorin MUNTEANU!

Simion Iancu, Simi cum îl alintă prietenii și alegătorii, este primar de 20 de ani. Dacă este adevărat ce scriam odată, și anume că meseria este o formă profesională constantă, atunci, acest om este de meserie primar. Cum vă spuneam, el vine din județul Caraș-Severin, unde cânta și osia carului. Încredințat că îi fac o bucurie, am invitat-o să-i cânte, pe o tânără, foarte tânără și talentată interpretă de folclor, câștigătoare a numeroase premii, Anișoara SE-RAFIM, care vine chiar din Banatul de munte.

Oameni buni, orașul care a găzduit astăzi gala de acordare a premiilor Asociației Presei Rurale și ale Trustului de Presă "Magazin", numit de romani Ahibis, este gospodărit de un primar care a urmat îndemnul poetului nepereche: "N-ar fi rău ca primarii țării noastre să știe și carte", spunea la 1871, domnul visurilor noastre, Mihail Eminescu. Primarul orașului Buziaș, este profesor, primarul orașului Oțelu Roșu este inginer, privindu-i în sală îmi amintesc un frumos schimb de replici întâmplat în prima jumătate a veacului trecut în parlamentul României, unde, pe atunci, se aflau oameni cu carte: "Ce să învăț eu de la un inginer?", se întrebă profesorul Nicolae Iorga, pironindu-l cu privirea pe inginerul Brătianu. Replica inginerului a fost năpraznică: "Măsura, domnule profesor!". Doamnelor și domnilor, din orașul timișan Buziaș, menționat pentru întâia oară în istorie de Carol I al Ungariei într-un document din 1321, a fost ales pentru județul Timiș, "Primarul Anului 2009",

în persoana domnului Alger Viorel Ilaș! Pentru a-i înmâna premiul, îl poftesc - mulțumindu-i atât în numele instituției pe care o reprezintă cât și al meu personal, pentru efortul de a se deplasa din Germania până la Buziaș, onorându-ne, pe domnul profesor Viorel Roman, de la Universitatea din Bremen. Un dascăl premiază un alt dascăl, ce frumos...

Doamnelor și domnilor, și pentru "primarul Timișului" a venit cineva, invitat evident să cânte în pragul bucuriei publiciștilor din Banatul istoric. Pentru cei care sunteți din alte "Țări Românești", veniți la odihnă ori tratament în stațiunea balneoclimaterică Buziaș, vă spun ca soțul acestei interprete, aromân de obârșie - "Cine mai este aromân?", se întreba maestrul Caramitru la o altă solemnitate, m-a rugat să nu caut vorbe alese în prezentarea ei, pentru că orice cuvinte de recomandare ar păli dinaintea convingerii marelui muzicolog Hary Brauner, care, în cartea sa, "Să auzi iarba cum crește", spunea despre doamna care va încheia cântându-ne întâlnirea noastră, că „este posesoarea unui glas ieșit cu totul din comun”. Elena Jurjescu!

Doamnelor și domnilor, un sfat primit în zorii prunciei mele de la bunii, preabunii mei părinți, glăsuiește astfel: "Așa cum știi să ceri, așa trebuie să și multumești." Mulțumesc în ordine alfabetică, în numele Asociației Publiciștilor din Banatul Istoric, domnilor: Bogdan ACHIMESCU, Petru COȘ, maestrul fotograf Constantin DUMA și Sorin MUNTEANU, fără de care drumul spre această "întâmplare" ar fi fost mult mai anevoios. La bună vedere!

VILNIUS, ORAȘUL DIN CAPITALĂ. EXPERIENȚA NORDULUI

Începând de numărul trecut, revista noastră și-a îmbogățit paginile cu un nou colaborator: domnul Alin Codoban. Îi mulțumim și suntem onorați de colaborare.

Întrucât luna mai începe în Polonia cu majówka, weekendul de mai ce ține trei zile, m-am gândit că e un bun moment pentru o excursie în orașul atât de laudat de intelectualii polonezi – Wilno, cunoscut lumii sub denumirea lituaniană de Vilnius. Pentru mine era și o oportunitate de a lua pe urmele unui ilustru și drag mie ardelean, principe de Transilvania și rege al Poloniei, Ștefan Batory (la noi știut ca Bathory Istvan).

Înainte de a vă prezenta isprava mea lituaniană, trebuie menționat că weekendul de la începutul lui mai este unul prelungit pentru ca polonezii să își poată sărbători anual Constituția de la 1791, cu care se mândresc că este cea mai veche dintre constituțiile Europei, a doua în lume după cea americană. Totodată, mai trebuie spus că am pornit la drum singur și asta pentru că tovarășii mei, românii... trebuiau să se decidă dacă vin sau nu. Lucru de altfel absolut normal la noi, avem obiceiul de a fi spectatorii istoriei, în timp ce îi lăsăm pe alții să scrie scenariul.

De la Varșovia la Vilnius e necesară o noapte cu un autocar estonian. Jumătate din drum, până la Kaunas, am povestit cu vecinul meu de scaun. Vrute și nevrute. Un polonez simpatic ce în curând se va căsători cu o lituaniancă (bănuiesc că tot simpatică). Pentru mine, un om cu mentalitatea graniței (am crescut la o aruncătură de băț de graniță, într-o localitate de lângă Oradea), trecerea în țara vecină a reprezentat un moment important. În momentul intrării în Lituania, am simțit că am pătruns într-o altă lume, garduri de beton constituiau baricade ce blocau întinericul nopții să atace autocarul nostru în marșul său grăbit spre orașul pentru care s-au luptat trei popoare din această parte de Europă: polonezii, lituanienii și bielorușii. Reîntorcându-mi gândurile spre trecut, mi-am dat seama că în urmă cu douăzeci de ani, aici încă mai era cea de-a doua cortină de fier (care după cum am văzut era una de beton), între Europa Centrală și Uniunea Sovietică, ceea ce explică probabil dorința de a ascunde după ziduri trainice realitatea popoarelor din pântecul marelui URS(S).

Pe măsură ce ne continuam marșul, se zăreau zorii nordului, iar rămășițele Marelui Ducat al Lituaniei începeau să se arate privirii mele, a ardeleanului curios și neputincios să doarmă în trenuri sau autocare. Am descoperit aici, cu surprindere, peisajele unei Transilvanii reci, cu multe păduri și cu o infrastructură de tip sovietic. Când deja era o dimineață luminoasă, am intrat în periferiile unui oraș cu aspect provincial: era marea capitală.

Vilnius este capitala Lituaniei de doar 75 de ani, după cel de-al doilea Război Mondial fiind oferit acesteia de către fostul tată al popoarelor, în vreme ce în interbelic a fost unul din cele patru orașe simbol (Warszawa, Kraków, Wilno și Lwów) ale Poloniei mareșalului lituanian Józef Piłsudski. Chiar și astăzi orașul este perceput de polonezi ca fiind o a doua Cracovie, un fel de Mecca în care intelectualitatea poloneză își dă adesea întâlnire cu istoria. Aici, în a doua jumătate a secolului al XVI-lea întemeietorul Colegiului Iezuit de la Cluj a întemeiat o universitate care între cele două războaie mondiale i-a purtat numele, Universitatea Ștefan Batory din Vilnius.

În prezent, Vilnius are 600 de mii de locuitori și seamănă foarte bine cu „capitala Transilvaniei”. Dincolo de faptul că una e capitala unei țări și cealaltă e mai degrabă capitala-simbol a unei regiuni, ceea ce face ca cele două orașe să difere constă în aspectul tot mai îngrijit pe care în ultima vreme îl au clădirile din urbea de pe Someș, probabil și datorită faptului că sunt mai puține la număr. Atmosfera care domnește în cele două capitale este cea care le apropie și le dă șarmul. Și Vilnius, asemeni Clujului are o aură intelectuală, un aer studentesc, care îl face să fie foarte atrăgător, aici vin studenți din întreaga Lituania, cu mențiunea că Universitatea din Vilnius spre deosebire de cea din Cluj, le oferă acestora posibilitatea de a studia într-un minunat complex de clădiri, biblioteci și biserici, care deși construite în secolele XVII, XVIII și XIX sunt acum într-o stare excelentă.

Orașul Vilnius m-a surprins prin sărbătoarea care domnea în parcurile sale centrale. De 1 mai studenții și liceenii ofereau concerte gratuite pentru localnici și turiști. Acest lucru nu l-am experimentat încă la Cluj, deși probabil muzica la noi ar fi fost asortată cu niște mici și bere (am totuși speranța că muzica nu ar fi fost una pe ritmuri orientale). Lumea pe stradă mi se părea mândră, deși orașul lor (după părerea mea) nu se ridică la standardele unei capitale de talia Varșoviei sau Bucureștiului. Probabil această atitu-

dine a vilniusienilor se trage din istoria lor, care cândva a fost una mare. Aceasta e tragedia marilor imperii, până la urmă cu toate se sting, iar după ele rămâne doar mândria, ce adesea face abstracție de realitatea prezentului. Se pare că istoria și-a schimbat filozofia, astăzi ca și poporul nu mai ajunge să fii viteaz, dacă nu ești și numeros, cantitatea primează calitatea.

Putem spune că în măsura în care Vilniusul (Wilno) a fost un oraș polonez, Clujul (Kolozsvár) a fost un oraș maghiar. Și unul și celălalt au fost (și încă mai sunt) importante centre academice și intelectuale, cu importanță considerabilă pentru intelighența acestei părți a continentului nostru. Dar tocmai pentru că istoria a luat-o pe traiectoria pe care ne aflăm astăzi, cele două orașe, azi lituanian și românesc, sunt surse ale toleranței și multiculturalității, valori atât de dragi Europei contemporane. Așadar, am putea cu ușurință spune că acestea sunt orașe cu caracter mai întâi european și abia apoi lituanian sau românesc.

Atmosfera și arhitectura asemuiesc Vilniusul Clujului, dar elementul care mi se pare că le leagă este personalitatea lui Ștefan Batory. Și asta nu atât pentru că acesta le-ar fi îndrăgit în mod special, ci pentru că om cu viziune, le-a oferit două instituții de învățământ care au rezistat peste veacuri și care au adus faima acestor două orașe. Din păcate Universitatea din Cluj nu se poate încă lăuda cu vreun premiu Nobel, pe când cea din Vilnius a fost cea care a contribuit la formarea unui noblist, în persoana lui Czesław Miłosz. Nutresc însă speranța ca într-un viitor nu foarte îndepărtat, mediul academic clujean să fie în măsură să dea comunității intelectuale și științifice a lumii în care trăim o personalitate de asemenea talie. În condițiile în care am putea spune că cele două universități

sunt „surori”, fără să exagerăm deloc, dat fiindu-le întemeietorul comun, consider că s-ar impune o reală cooperare între cele două, cooperare care să nu se rezume doar la un simplu acord parafat și uitat în numeroasele sertare. Din păcate, mă tem însă că în sertarele-sicrie nici măcar un acord nu există, ca să nu mai vorbim despre proiecte de cooperare de mare anvergură.

Întrucât am pornit pe urmele sale, merită să menționez câteva cuvinte și despre personalitatea acestui fascinant principe ardelean Bathory, pe care avem obișnuința fie de a-l ignora, fie de a nu-l asocia istoriei noastre. Ștefan Bathory ajunge pe tronul Jagiellonilor de la Cracovia în 1576 ca urmare a unor alegeri făcute de către șlahta (nobilimea) poloneză, datorită stingerii dinastiei celor pe a cărui tron urca acum ardeleanul. Deși domnește doar 10 ani, Bathory reușește să fie un foarte eficient și iubit rege atât în Polonia cât și în Lituania, fiind totodată și cel care conduce destinele Transilvaniei. Pentru polonezi, Bathory

reprezintă regele care a făcut însemnate reforme administrative, a sprijinit cultura și toleranța religioasă, repurtând în același timp și răsunătoare victorii asupra Rusiei care în secolele următoare va ajunge să domine mare parte a Europei. Citind și discutând despre Bathory, mi-a atras atenția modul în care acesta a reușit să se facă iubit de poporul cu care nici măcar nu putea comunica în limba polonă (care de altfel chiar nu este una ușoară), ci doar făcând apel la lingua franca a Evului Mediu, latina. În campaniile sale militare avea alături de trupe ceea ce astăzi am numi un corp de presă (sau de PR), care imprima informații ce ajungeau în spatele frontului făcând cunoscute populației victoriile armatei polono-lituaniene. Astfel, deși unii nobili nu îl agreau, trebuiau totuși să îl accepte dată fiindu-i popularitatea de care se bucura în rândul populației.

Totuși, lucru care m-a întristat, astăzi Batory este prea puțin prezent în Vilnius și în Lituania, care a luat-o pe calea negării influenței polone în propria istorie. Asta, deși el era ardelean și nu polonez. L-am găsit doar la Universitate, pe o tăbliță: Stephanus Batorus Rex. Atât.

Ziua de 1 mai la Vilnius a fost pentru mine una intensă, în care dincolo de atmosfera de sărbătoare și discuții cu oamenii întâlniți, am putut să simt ritmul în care trăiește o țară și un popor. La Vilnius am stat o zi, pentru că ziua următoare am pornit să descopăr alte două capitale lituaniene: Trakkai (capitala-cetate de pe insulă) și Kaunas (capitala interbelică).

Seara la Vilnius mi-am petrecut-o mergând să văd locul unde e înmormântată inima mareșalului Piłsudski, ale cărui rămășițe odihnesc la Wawel în Cracovia, pentru ca mai apoi să beau o halbă de bere care aici neapărat se gustă cu pâine neagră și usturoi. Vă recomand să încercați!, atât berea cât și Vilniusul.

TRECUT VS. PREZENT

Jurnalisticul și poetul Radu Roncea, ne invită la reflecție prin comparație. Triste vremuri...

Avem aceleași hidrocentrale construite până în 1989, cu precizarea că pe unele, cât de curând le vom face cadou.

Avem aceleași termocentrale construite până în 1989 și aceleași rețele de transport electric.

Avem aceleași centrală atomică.

Avem aceleași șoșele și autostrăzi în proporție de 99%.

Avem aceleași spitale construite până în 1989.

Avem aceleași cămine, complexe, studentești și aceleași facultăți de stat.

Stăm și acum la cozi. Sinistru e că acum stăm la "coadă" la bancă, la "coadă" să plătim impozitul sau gazul, la "coadă" să prindem mai știu eu ce pro-

moție sau la "coadă" să depunem cerea de somaj...

La fel ca până-n 1989, "vedem" hoțul dar închidem ochii.

La fel ca până-n 1989, ne uităm la TV și nu avem ce să vedem.

La fel ca până-n 1989 ne mințim spunându-ne că: "președintele singur, nu are ce să facă".

La fel ca până-n 1989 ne plângem că-i greu dar noi o ducem bine.

La fel ca până-n 1989 ne amenințăm copiii să învețe bine, spunându-le că "fără carte nu au parte".

La fel ca până-n 1989 cei fără carte sau cu studii cumpărate, sunt numiți politic în funcții de conducere.

FINALA CHAMPIONS LEAGUE VĂZUTĂ LA FAȚA LOCULUI

Ajuns în dimineața meciului în Madrid, am văzut mii de suporteri germani și italieni care au venit să-și susțină echipa favorită.

Tot orașul era în atmosferă de sărbătoare, colorat în roșu și albastru, toți cântau și își susțineau cât mai decent echipa favorită.

Chiar dacă erau mai mulți fani decât puteau încăpea pe stadionul Santiago Bernabeu, doar 73.160 de spectatori au reușit să trăiască pe viu atmosfera și să se bucure alături de fotbaliști.

Pe teren, cei 22 de artiști păreau un pic speriați de miza jocului și nu se deschideau să creeze un joc foarte spectaculos. Totuși italienii au reușit două faze foarte frumoase prin care au izbutit să marcheze două goluri prin Diego Milito, și astfel să câștige cu 2 - 0.

După meci, a început sărbătoarea printre miile de italieni, de la care nu a lipsit din echipa de start și naționalul nostru Cristian Chivu, aceasta fiind însă marcată de auzirea veștii că Jose Mourinho va pleca la Real Madrid.

Mircea PETROMAN

redactor sportiv al Trustului de Presă "Magazin"

Ipoteze inedite

2012 PROFETIE REALĂ SAU FALSĂ !?

Maya rămâne în continuare o civilizație misterioasă, apărută din neant și cu o origine încă nedeslușită, la fel ca în cazul Sumerului, Indului sau Egiptului Antic. O civilizație cu un calendar inexplicabil de asemănător cu cel al dacilor, cu date cosmice calculate până la milioane de ani în trecut, deci având cunoștințe astronomice extraordinar de avansate.

O dovadă în acest sens este și calendarul, de o exactitate demnă de secolul XX. Anul mayaș avea 365,242129 zile, în condițiile în care actualele calcule dimensionează anul la 365,242198 zile. Pentru comparație, să reținem un amănunt: calendarul Gregorian indică 365,2425 zile.

Deși extraordinar de exact, calendarul mayaș se oprește în 22 decembrie 2012! Această dată obsedează omenirea de câteva secole și i s-au căutat diverse explicații, majoritatea de esență religioasă, mai ales că unele pasaje oferă argumente în acest sens. Vom vedea, însă, că Sfârșitul Timpului nu este și Sfârșitul Lumii, cum greșit s-a înțeles și transmis prin Biblie. Schimbările care se așteaptă în 2012 vor modifica total viața pe Terra și omenirea însăși.

- Alexei Dimitrov, un cercetător rus, a constatat că Luna își fabrică atmosfera proprie, una alcătuită din compuși ai sodiului, care acum se întinde pe o suprafață de 6000 kmp.

- Atmosfera lui Marte crește rapid și se crede că ar fi dus la defectarea lui Mars Observer, în 1997.

- Atmosfera Terrei este și ea în schimbare, în straturile superioare formându-se un nou gaz, care nu exista până acum, iar activitatea vulcanică a crescut de 5 ori din 1875 încoace.

- Venus suferă o creștere vizibilă a intensității luminoase.

- Câmpul magnetic al lui Jupiter s-a dublat iar între planetă și unul dintre sateliți s-a format un tub de radiație ionizată.

- Uranus și Neptun au suferit recente inversări de poli, își măresc câmpul magnetic și devin tot mai strălucitoare..

- Câmpul magnetic al Soarelui a crescut și el cu 230% din 1901 încoace.

Academia Națională de Științe din Siberia anunță că aceste multiple schimbări din sistemul solar se datorează intrării acestuia în Centura Fonică, o zonă cosmică cu o energie mult mai intensă. Această energie este preluată de Soare și apoi răspândită în întreg sistemul solar.

Centura Fonică este formată din mai multe benzi fotonice care emană din centrul Galaxiei și sunt asociate cu spiralele Căii Lactee. Centrul Galaxiei se află în Constelația Pleiadelor, fiind marcat de steaua Alciona, Soarele central al Pleiadelor, aflat la 400 de ani lumină de noi. Centura Fonică încercuiește Constelația Pleiadelor.

Sistemul nostru solar trece prin această Centură de două ori în 25.920 ani, perioadă considerată Anul Galactic (numit de antici Anul Mare), iar trecerea Centurii durează 2.000 de ani.

Se crede că Soarele nostru a intrat deja în Centură, încă din 1998, și se estimează că Terra va intra în 2012. Întâlnirea cu Centura Fonică pare să ducă la transformarea omului profetită de Biblie, la o teribilă experiență spirituală.

Se presupune că oamenii cu un comportament egoist și, deci, cu vibrații scăzute în aura energetică nu vor supraviețui radiației de înaltă frecvență existentă în Centura Fonică. Cu alte cuvinte, va avea loc o mare selecție naturală pe baza spirituală amintită.

(După cartea *Istoria Secretă a Omenirii* - vol. II, mai 2006, de Eugen Dorcea - va urma)

Dr. ec. Ștefan TARJOC

Timișoara

D'ALE LU' DINESCU

Am devenit președintele Uniunii Scriitorilor. M-a căutat o bătrâ-

nică și a zis: „Doamne, tu ești Dinescu ăla de la televizor?”

Zic că da - „Păi, te văd om normal. Când te-am văzut la televizor cum făceai, am zis că a fugit un nebun și a venit altul.”

Marioara MICULA

redactor al revistei "Jurnal de Bara",
din cadrul Trustului de Presă "Magazin"

PAMFLETUL LUNII MAI

Liber la cuvânt -
Cine-i duce la ospiciu?

Unul dintre cei mai mari prim-miniștri ai României a fost Dimitrie A. Sturdza, pe numele său complet Dimitrie Alexandru Sturdza-Miclăușanu. O capacitate din toate punctele de vedere. Nu doar membru, ci președinte al celui mai mare forum științific al unei țări, Academia! Cu o forță de muncă de invidiat, D.A. Sturdza a ajuns ca om politic de patru ori prim-ministru al României între anii 1895-1909. Conservator din fire, nu doar ca orientare politică, el a ridiculizat tot ceea ce nu era românesc, punându-și speranța în energia propriului popor. Un adept al izolaționismului...

Din nefericire, poate și datorită efortului imens intelectual, Dimitrie A. Sturdza a innebunit. Și asta în timp ce era prim-ministru al țării. Gândiți-vă ce presiune pe colaboratori. Cum să-i spună Șefului că e nebun? Cu chiu, cu vai, apropiatului l-au convins sau mai bine zis păcălit să meargă la un consult la Paris. A rămas ca o butadă, deși e tragică, că după control medicii au întrebat anturajul cu ce se ocupă pacientul. Când au auzit că este prim-ministru au clătinat din cap cu admirație: "Ferică țară trebuie să mai aveți!". Francezii chiar ne invidiau! Să-ți permiți să pui un nebun să conducă o țară este ceva! Revenind în actualitate, cred că bietul Sturdza a fost un mic copil. De 20 de ani România e condusă de nebuni. Doar că nimeni nu-i duce la ospiciu!

Florin BICHIR

(text reproduș din ziarul "Libertatea", nr. din 12 mai 2010)

Florisme

Nu există muritor care să fie sigur că va mai trăi a doua zi.
(Euripides)

Tragedia vârstei nu e de a fi bătrân, ci de a rămâne tânăr.
(Oscar Wilde)

Pasul dintre timp și veșnicie este scurt, dar teribil. (Scott)

Minunea este copilul cel mai drag al credinței. (Goethe)

Pe Ișus, fariseii l-au răstignit numai o dată, creștinii de nenumărate ori. (Lucian Blaga)

Când marea este liniștită, oricine poate fi cărmaci. (Syrus)

„Noroc”- ăsta-i numele pe care cei slabi îl dau curajului.
(G. Duhamel)

Adina BORZA

Redactor-șef al revistei "Jurnal de Moravița"
al Trustului de Presă "Magazin"

La marea sărbătoare a publiciștilor din Banatul istoric, cei premiați au adresat frumoase cuvinte de apreciere conducerii Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, pe care noi, prin bunăvoința Trustului de Presă „Magazin”, le vom publica pe rând, în pagina dăruită instituției noastre.

Marius MATEI - jurnalist, membru al Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric

DISTINSĂ AUDIENȚĂ,

Comul, în existența sa trecătoare pe acest mapamond, are stringentă nevoie atât de hrană materială, cât și de hrană spirituală ce-i alimentează permanent dorința de a munci și persevera și a crede în ceea ce face pentru sine și pentru societate.

Iată că astăzi, cel puțin personal, sunt profund emoționat de înalta distincție primită din partea Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul Istoric, prin care mi se recunosc meritele destinului pe care l-am ales, de a sluji cu credință folclorul neamului meu.

Oare ce poate fi mai frumos în viața unui om care de peste 40 de ani slujește cu onestitate și cu dragoste cercetarea și valorificarea cântecelor, jocurilor, obiceiurilor și tradițiilor străbune?

Mulțumesc lui Dumnezeu, părinților mei că m-am născut pe acest pământ sfânt și miraculos care a dat lumii atâtea personalități de marcă în toate domeniile.

Nu în ultimul rând doresc să mulțumesc prietenului meu, Vasile Todi pentru încrederea acordată.

Închei acest discurs prin a afirma încă o dată că mă mândresc că sunt român și în continuare voi sluji pe altarul culturii și artei populare cât voi trăi.

Vă mulțumesc!

Prof. Ciprian CIPU

Director al Centrului de Cultură și Artă al jud. Timiș

ONORATĂ ASISTENȚĂ,

Multe mulțumiri oamenilor care ne-au fost aproape lună de lună și au presărat fărâme din sufletul lor peste munca revistei. În acest fel ei au reușit să aducă zâmbete cititorilor. Printre oamenii minunați care fac parte din inima revistei se află Delia Secula, o persoană mereu deschisă să surprindă ineditul din viața fiecărui muritor, neostenitul Dumitru Opreșor ce se spește neîncetat să aducă noutățile cele mai savuroase în viața oamenilor și Constantin Negruț, care ne veselește prin harul său umoristic. Nimic nu e mai frumos decât să scrii, să lustruiești un material exact așa cum simți, să-l bibilești pentru că așa-ți stă în fire și mai ales pentru că el va cădea în mâna lumescă ce-l va savura. Împreună cu acești oameni am învățat să scriu, să-mi exprim părerea și mai ales am învățat să fiu mai aproape de cititor, simțindu-l tot mai mult, știind parcă ce așteaptă să regăsească în paginile noastre.

Însă în spatele filelor lucioase, în spatele redacției Lumina se află un întreg colectiv pregătit să ne ajute. Mă gândesc așadar la Vasile Todi și la blândețea lui ce ne încheagă parcă mai bine scriitura, și ne așteaptă cu îngăduință să-i predăm la timp materialele, dar și la întreg Trustul de Presă „Magazin” ce ne este alături.

Am înaintat cu pași mici, cu eforturi, și până la urmă, ca o încununare a muncii noastre vine vestea acestui premiu ce sfărâmă raze de zâmbet peste truda noastră. Nu uităm nici de vorbele calde ce le-am primit din partea Primăriei Comunei Ghiroda, care ne-a sprijinit acțiunile și ne-a spulberat oftările.

La urma urmei suntem oameni cu dorințe lumesci: dorința de a vorbi, de a ne hrăni și de a scrie îmbrățișându-i pe toți cei care ne simt suflul printre paginile revistei.

Andrada CĂDARIU

Redactor coordonator al revistei "Lumina" - Ghiroda

Cu o sete de cunoaștere specifică tinereții, cu mulți ani în urmă, am bătut meleaguri apuse-ne. În prag de noapte sentimentului de plenitudine care mă încerca îi lipsea ceva, eram neliniștit, am auzit ceva, nedeslușit la început, un zvon, instinctiv pașii m-au purtat spre izvorul lui, m-am trezit alergând și apoi m-am oprit siderat la marginea pădurii nevrând să tulbur minunea pe care o revărsa bătrânul din neamul meu în acest colț de lume. Veniseră și ceilalți, priveam tăcuți, ascultam și creștea puterea în noi. Din mâinile și din vioara bătrânului izvora o parte din identitatea noastră pentru eternitate, mă simt dator să pun o floare și să mă plec smerit de ficcare dată când în clipe de cumpănă și îndoială gândul la acele clipe mă face mai puternic și mai bun.

Gânduri

Avem obligația morală să păstrăm și să prezentăm nealterate valorile noastre spirituale, să transmitem autenticul în port, folclor și coregrafie în contextul multiculturalității specifice din Banat.

Revenirea la tradiție nu înseamnă neapărat recurgerea la arhivele teaurizate ea trebuie să se sprijine și pe promovarea deținătorilor contemporani de valori artistice autentice care trebuie căutați în mediul specific în care încă mai există.

Mulți sunt cei care au venit în Banat de pe tot

cuprinsul țării, ca la un izvor de speranță în mai bine, acești oameni au adus cu ei tot ce aveau mai bun și l-au păstrat așa cum se cuvine. Trecând cu demnitatea caracteristică zonei de obârșie prin vâltoarea timpului fie au întemeiat un sat, fie au construit case, biserici, școli, sedii administrative pentru instituțiile specifice, au constituit familii, și-au păstrat integritatea morală, credința ortodoxă și obiceiurile cu sfințenie, au crescut urmași mândrii de înaintașii lor. Dacă te uiți cu atenție și cu sufletul curat în ochii acestor oameni ai să descoperi puterea, strălucirea și frumusețea României în care au trăit strămoșii lor.

(va urma)

Răzvan HRENOSCHI

STIMATE DOAMNE, STIMAȚI DOMNI,

Nominalizarea mea la titlul de „Primarul Anului 2009, din județul Caraș-Severin”, propusă de președintele comitetului director al Trustului de Presă „Magazin”, domnul Vasile Todi, și aprobată în unanimitate de distincții membri, mă onorează și mă bucură deopotrivă. Reprezintă Banatul de munte, Carașul Banatului, unde, așa cum a menționat domnul președinte Vasile Todi, se-nfioară văzduhul de cântec. Reprezintă, mai exact, cunoscutul centru al metalurgiei feroase, orașul Oțelu Roșu. Pentru cei care mă cunosc mai puțin, doresc să le spun că sunt primar de 20 de ani, și primesc acest onorant titlu, în numele oamenilor din orașul meu. Vă mulțumesc dumneavoastră, tuturor celor care sunteți prezenți astăzi la această aleasă sărbătoare a publiciștilor din Banatul istoric și, desigur, alături de mine, în aceste momente de emoționantă apreciere. Bunul Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți.

Simion IANCU

Primar al orașului Oțelu Roșu

DOAMNELOR ȘI DOMNILOR,

După 1918, anul Marii Uniri, în județul Timiș-Torontal, în tot Banatul, de altfel, apar condeierii țărani. În perioada interbelică se editează gazete sătești scrise de plugari care ziua se ocupau cu lucrul câmpului, iar seara, până târziu, în noapte, luau „blaiștiftul” în mână și așterneau pe foaia de „papir” poezii în grai bănățean, povestiri, ba chiar și scurte piese de teatru pline de haz, gustate și de cititorii orășeni.

Faimoasă printre paorii din județ a fost gazeta „Cuvântul Satelor”, fondată la Șoșdea, în Caraș, cu apariție săptămânală, tipărită la Lugoj la „Tipografia Națională”, într-un tiraj de 10 000 de exemplare (1926). Dintre fondatorii „Cuvântului Satelor” unii erau din satul timișean Clopodia, și anume Gheorghe Meilă, plugar frunțas, Petre Zestreanu, plugar, membru în Camera Agricolă din Timișoara sau Ilie Buna, și el plugar frunțas.

O altă publicație vestită era „Suflet Nou”, care vede lumina tiparului în anul 1934 în Comloșu Mare, fiind editată de paorele Ghiță Bălan, secondat de Măria Dogaru, vestită autoare de snoave și povestiri, dar și de avocatul doctor Andrei Bălan.

După anul 1989, încet, e drept, au reapărut gazetele sătești în județul Timiș, editate de consiliile comunale și scrise de oameni inimoși, de data aceasta în marea lor majoritate intelectuali ai locului. În ultimii ani, în realizarea gazetelor sătești s-au implicat și ziariști profesioniști, iar numărul acestui fel de publicații a crescut semnificativ. De aici și până la înființarea „Asociației Publiciștilor Rurali din Banatul Istoric” nu a mai fost decât un pas, făcut la 10 aprilie 2008 la Muzeul Satului Bănățean.

Președintele Asociației, poetul Vasile Todi, a hotărât ca anual să fie răsplătiți pentru munca lor editori și publiciști din Banatul Istoric. „Cartea Mic Atlas al județului Timiș”, la care am trudit alături de un grup de prieteni gazetari vreme de trei ani și mai bine, a fost desemnată de Asociația Publiciștilor Rurali din Banatul Istoric drept „Cartea Anului 2009” și premiată în cadrul unei festivități pline de căldură desfășurată la 20 mai în orașul Buziaș. Nu este mulțumire mai mare decât aceea de a-ți vedea strădania răsplătită atât de frumos.

Dinu BARBU

Scritor